

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Indfødsretsudvalget har den 17. maj 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 54 (alm. del) efter ønske fra Kenneth Kristensen Berth (DF) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares endeligt.

Spørgsmål nr. 54:

Vil ministeren oplyse, om Danmark har udvist statsløse til f.eks. Libanon eller andre lande samt oplyse, hvilke EU-medlemslande, der har udvist statsløse til deres hjemland, og vil ministeren oplyse, hvilke internationale konventioner, der i givet fald måtte stå i vejen for udvisning af statsløse?

Svar:

1. Udlændinge- og Integrationsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der spørges til, hvorvidt Danmark har *udsendt* statsløse personer, der ikke har ret til ophold her i landet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan indledningsvis oplyse, at det er et grundlæggende princip i udlændingeloven, at udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, har pligt til at udrejse. Udrejser udlændingen ikke frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsen. Dette princip gælder også statsløse personer.

2. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan om Danmarks internationale forpligtelser oplyse, at Flygtningekonventionens artikel 33, stk. 1, indeholder et forbud mod at udvise eller afvise ("refoulere") til områder, hvor flygtningens liv eller frihed ville være truet på grund af race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller politiske anskuelser. Tilsvarende følger det af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3, at ingen må underkastes tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Bestemmelsen gælder for enhver udlænding, og forbuddet mod udsendelse er absolut.

Refoulementsforbuddet er i dansk ret fastsat i udlændingelovens § 31.

6. november 2018

Udsendelse
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2018 - 9021
Akt-id 437581

3. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af den del af spørgsmålet, der vedrører, hvorvidt Danmark har udsendt statsløse, indhentet bidrag fra Rigspolitiet, som har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet et bidrag fra Nordsjællands Politi, som i vedlagte bilag har anført, hvor mange statsløse, der i årene 2012 – 2018 er udsendt. Bilaget er opdelt på personkategori, udsendelsesland samt udsendelsesmåde.

Det bemærkes, at opgørelserne er udarbejdet på baggrund af et udtræk fra Politiets Sagsstyringssystem (POLSAS). Tallene er derfor bekræftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det bemærkes endvidere, at tallene ikke er endelige, idet der kan forekomme efterregistreringer.

Rigspolitiet kan henholde sig til politikredsens opgørelse.

Udsendte statsløse i 2012				
	Påset	Ledsaget	Rejst selv	Total
Afviste asylansøgere	4	2		6
Libanon	3	2		5
Estland	1			1
Ulovligt ophold	4			4
Letland	2			2
Syrien	1			1
Sverige	1			1
Dublin	33			33
Sverige	27			27
Norge	3			3
Tyskland	1			1
Ungarn	1			1
Italien	1			1
Præasyl: frafald	3	1	1	5
Syrien	1			1
Letland	1			1
Tjekkiet	1			1
Spanien		1		1
Sverige			1	1
Total	44	3	1	48

Udsendte statsløse i 2013				
	Påset	Ledsaget	Rejst selv	Total

Afviste asylansøgere	4	1	1	6
Libanon	3			3
Serbien	1			1
Syrien			1	1
Rumænien		1		1
Ulovligt ophold	15			15
Sverige	5			5
Letland	4			4
Litauen	2			2
Tyskland	1			1
Libanon	1			1
Finland	1			1
Storbritannien	1			1
Dublin	63	1	3	67
Sverige	37	1	1	39
Tyskland	7			7
Norge	7			7
Holland	3			3
Italien	2		1	3
Letland	1		1	2
Frankrig	1			1
Ungarn	1			1
Belgien	1			1
Schweiz	1			1
Cypern	1			1
Spanien	1			1
Præasyl: frafald	17			17
Italien	17			17
Total	99	2	4	105

Udsendte statsløse i 2014				
	Påset	Ledsaget	Rejst selv	Total
Afviste asylansøgere	9	2	3	14
Libanon	6	2	3	11
Estland	2			2
Letland	1			1
Ulovligt ophold	17			17
Tyskland	5			5
Letland	5			5
Sverige	4			4
Litauen	1			1
Italien	1			1
Libanon	1			1
Dublin	47	6	1	54
Sverige	25	1		26
Tyskland	10	2	1	13

Italien	3	2		5
Tjekkiet	3			3
Norge	2			2
Belgien	1			1
Portugal	1			1
Østrig	1			1
Holland	1			1
Bulgarien		1		1
Præasyl: frafald	3			3
Italien	1			1
Litauen	1			1
Libanon	1			1
Total	76	8	4	88

Udsendte statsløse i 2015				
	Påset	Ledsaget	Rejst selv	Total
Afviste asylansøgere	13	3	7	23
Libanon	3	2	6	11
Italien	9			9
Letland		1	1	2
Jordan	1			1
Ulovligt ophold	29	1	1	31
Tyskland	16			16
Estland	4			4
Sverige	2		1	3
Italien	2			2
Holland	1			1
Saudi Arabien	1			1
Egypten	1			1
Marokko		1		1
De Forenede Arabiske Emirater	1			1
Libanon	1			1
Dublin	37		4	41
Sverige	20			20
Tyskland	5		3	8
Italien	6		1	7
Frankrig	2			2
Tjekkiet	1			1
Østrig	1			1
Bulgarien	1			1
Spanien	1			1
Præasyl: frafald	6			6
Bulgarien	2			2
Libanon	2			2

De Forenede Arabiske Emirater	2			2
Præasyl - § 29 b		3		3
Italien		3		3
Total	85	7	12	104

Udsendte statsløse i 2016				
	Påset	Ledsaget	Rejst selv	Total
Afviste asylansøgere	4	2	3	9
Libanon	1		2	3
Israel		2		2
Tyskland			1	1
Egypten	1			1
Bangladesh	1			1
Saudi Arabien	1			1
Ulovligt ophold	18		1	19
Tyskland	4			4
Sverige	4			4
Egypten	2			2
Spanien	2			2
Libanon	1		1	2
Letland	1			1
De Forenede Arabiske Emirater	1			1
Bulgarien	1			1
Storbritannien	1			1
Frankrig	1			1
Dublin	339	10	2	351
Tyskland	162		2	164
Storbritannien	117	6		123
Sverige	31			31
Norge	10			10
Italien	8			8
Finland	6	1		7
Spanien	2	3		5
Holland	2			2
Belgien	1			1
Præasyl: frafald	4		15	19
Libanon	2		4	6
Storbritannien			5	5
De Forenede Arabiske Emirater			3	3
Irak	1		1	2

Estland			1	1
Egypten	1			1
USA			1	1
Præasyl: 29 b	4			4
Italien	2			2
Tyskland	1			1
Grækenland	1			1
Total	369	12	21	402

Udsendte statsløse i 2017				
	Påset	Ledsaget	Rejst selv	Total
Afviste asylansøgere	13	2	3	18
Libanon	9	1	3	13
Libyen	4			4
Estland		1		1
Ulovligt ophold	19			19
Sverige	6			6
Letland	5			5
Italien	4			4
Spanien	2			2
Egypten	1			1
Bulgarien	1			1
Dublin	47	3		50
Storbritannien	22	1		23
Tyskland	13	1		14
Sverige	6	1		7
Norge	3			3
Holland	1			1
Finland	1			1
Italien	1			1
Præasyl: frafald			3	3
Irak			2	2
Egypten			1	1
Præasyl: § 29			1	1
Tyskland			1	1
Total	79	5	7	91

Udsendte statsløse i 2018*				
	Påset	Ledsaget	Rejst selv	Total
Afviste asylansøgere	1	2	3	6
Libyen			2	2
Jordan		1	1	2
Irak	1			1
Israel		1		1
Ulovligt ophold	13			13

Tyskland	2			2
Sverige	2			2
Estland	2			2
Letland	2			2
Holland	1			1
Cypern	1			1
Jordan	1			1
Libanon	1			1
Spanien	1			1
Dublin	18	1	5	24
Sverige	7	1		8
Tyskland	5			5
Storbritannien			5	5
Holland	2			2
Spanien	1			1
Italien	1			1
Frankrig	1			1
Schweiz	1			1
Præasyl: frafald	3		1	4
Storbritannien	1			1
Litauen	1			1
Jordan			1	1
Libanon	1			1
Total	35	3	9	47

*t.o.m. 28. august 2018"

4. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af den del af spørgsmålet, som omhandler EU-landes udsendelser af statsløse, via Udenrigsministeriet indhentet oplysninger fra de danske ambassader i Belgien, England, Finland, Frankrig, Nederlandene, Sverige, Tyskland og Østrig.

Den Danske Ambassade i Bruxelles har oplyst følgende:

"Ambassaden har været i kontakt med det belgiske Udenrigsministerium, som har videreformidlet følgende feedback:

"Such cases can indeed appear. A foreigner can have himself declared 'stateless' by a Belgian court, but still being recognized by his country of origin as their own national, or at least entitled to residency in that country.

A typical example are Kosovars. Many had themselves declared stateless to not be considered a Serbian, but the Kosovar authorities still considered them as their nationals. For other countries, it depends case per case. Persons who lost their na-

tionality, can still be subject to readmission based on existing Benelux or EU readmission agreements (e.g. Russia, Turkey,...)."

Den Danske Ambassade i London har på baggrund af kontakt med European Migration and Criminality Unit, Home Office, oplyst følgende:

"De britiske myndigheder oplyser, at man ikke rutinemæssigt udsender statsløse til deres hjemland. Sådanne beslutninger tages fra sag til sag, men normalt vil der enten skulle være forudgående accept fra hjemlandet eller en stærk forventning om, at personen vil blive accepteret ved ankomst til hjemlandet."

Den Danske Ambassade i Helsinki har på baggrund af kontakt med Indenrigsministeriet og National Police Board oplyst følgende:

"Der henvises fra det finske Indenrigsministerium til følgende statistik:

<http://tilastot.migri.fi/#decisions/23332?l=en>

Der er tale om 2889 personer, der i perioden juni 2017-maj 2018 er blevet deporteret eller nægtet indrejse. Det betyder imidlertid ikke, at deportationerne også er blevet effektueret. Der har således været flere beslutninger i kategorien om nægtet indrejse for statsløse personer, men der har reelt kun været et tilfælde af beslutning om deportation af en statsløs person siden 2015.

Finsk politi oplyser, at man årligt har fjernet mere end 50-60 statsløse personer mellem 2015-2017. Det vides i hvortil disse er blevet udvist (eller nægtet indrejse) til, men der har hovedsagelig været tale om personer med Estland som oprindelsesland (ambassadens bemærkning: Formentlig personer fra det russiske mindretal i Estland)."

Den Danske Ambassade i Paris har på baggrund af kontakt med Indenrigsministeriet oplyst følgende:

"Selv hvis der juridisk ikke ville være noget til hinder for at udsende en statsløs til sit oprindelsesland eller et tredjeland, gennemfører Frankrig ikke udsendelser af statsløse i mangel af lande, der ville kunne acceptere at modtage disse udlændinge."

Den Danske Ambassade i Haag har efter kontakt med direktoratet for lovgivning og retslige anliggender ved Justits- og Sikkerhedsministeriet oplyst følgende:

"Gældende lovgivning

I Nederlandene er det kommunerne der afgør, hvorvidt en person er statsløs, når den pågældende ankommer til Nederlandene og registrer sig ved en kommune.

Dette gælder dog kun for statsløse med dokumenteret statsløshed. Mere kompliceret er situationen, når den pågældende bliver registreret som værende af "ukendt nationalitet", dvs. når person kommer til landet uden dokumenter.

Det er dog ikke sådan, at betegnelsen "statsløs" giver ret til en opholdstilladelse. De nationale migrationsregler gælder også for personer, som betegnes som statsløse eller af ukendt nationalitet. Dette betyder, at hvis en statsløs får afslag på ansøgning om opholdstilladelse, skal den pågældende på lig fod med andre afviste asylansøgere forlade landet.

Den nederlandske lovgivning forhindrer ikke udsendelse af udviste statsløse. I nogle sager udsendes statsløse til det land, hvor de tidligere har været bosat, mens de i andre sager udsendes til et land, som vil tage imod dem. Dog fører Justits- og Sikkerhedsministeriet eller det statslige bureau DT&V, som er ansvarlig for udsendelse af bl.a. udviste personer, ikke register over udsendelserne.

Der kan være flere årsager til, at en statsløs person ikke kan udvises. En statsløs kan under visse omstændigheder søge om en humanitær opholdstilladelse ("buiten schuld" eller "no fault permit", som referer til, at det ikke er den pågældendes egen skyld), f.eks. hvis det ikke er muligt, at udvise til oprindelseslandet.

Lovforslag for statsløse med ukendt nationalt

Et nyt lovforslag forventes fremsat i parlamentet i løbet af sommeren. Lovforslaget omhandler statsløse, som ikke kan dokumentere deres statsløshed. Disse kan modtage en kendelse fra en dommer vedr. deres status, og på denne måde få flere rettigheder, jf. FN's konvention vedr. statsløshed.

Personer som kan dokumentere deres statsløshed vil ikke have behov for en domstolskendelse. Her vil en administrativ afgørelse være tilstrækkelig.

Afgørelse om statsløshed giver fortsat ikke automatisk ret til en opholdstilladelse.

Situationen i Nederlandene

Der er registreret ca. 4000 statsløse personer i Nederlandene, hvilket kun er en lille del af de 80.000 personer med ukendt nationalitet. Blandt de registrerede statsløse er bl.a. marokkanere, romaer, surinamere, migranter fra det tidligere Sovjet Unionen samt palæstinensere fra Syrien."

Den Danske Ambassade i Stockholm har efter kontakt med Justitiedepartementets enhed for migrations- og asylpolitik oplyst følgende:

”Sverige har til og med 23. august 2018 udsendt 81 statsløse, i 2017 udsendtes 156 og i 2016 udsendtes 423 statsløse. Disse tal inkluderer overførsler inden for rammen af Dublinforordningen. Detaljer om modtagerstater fremgår af tabellen neden for. Det fremgår ligeledes, om udsendelserne er sket frivilligt i Migrationsverkets regi eller med tvang i politiets regi.

Justitiedepartementet oplyser, at den største udfordring i forbindelse med udvisning af statsløse består i at få de udviste til fuldt ud at medvirke til at gennemføre udrejsen. Et eksempel på dette er i forbindelse med udvisninger, hvor den udviste aktivt skal medvirke til at søge om tilladelse til indrejse i modtagerstaten.

2018 (t.o.m. 23. august 2018)

Frivilligt udsendte	Antal
Libanon	9
De Forenede Arabiske Emirater	3
Saudi Arabien	1
Palæstina	1
Iran	1
Øvrige	2
Overførsler inden for rammen af Dublinforordningen	42

Tvangsudsendte	Antal
Libanon	2
Irak	1
Overførsler inden for rammen af Dublinforordningen	19

2017

Frivilligt udsendte	Antal
Libanon	16
De Forenede Arabiske Emirater	11
USA	6
Jordan	5
Saudi Arabien	4
Øvrige	3
Overførsler inden for rammen af Dublinforordningen	92

Tvangsudsendte	Antal
Marokko	1

Algeriet	1
Øvrige	0
Overførsler inden for rammen af Dublinforordningen	17

2016

Frivilligt udsendte	Antal
Libanon	25
Irak	24
Jordan	9
De Forenede Arabiske Emirater	7
Qatar	4
Øvrige	13
Overførsler inden for rammen af Dublinforordningen	294

Tvangsudsendte	Antal
Jordan	8
Libanon	2
Øvrige	0
Overførsler inden for rammen af Dublinforordningen	37"

Den Danske Ambassade i Berlin har oplyst følgende:

"Ambassaden har haft en samtale med det tyske indenrigsministeriums kontor for tilbagetagelser. Her fremkom det, at Tyskland i øjeblikket udsender et begrænset antal statsløse.

Der havde i tysk presse været skrivelser om et i januar 2018 indgået samarbejde mellem Libanon og Tyskland vedrørende tilbagetagelser af statsløse. Kontorchef Plate afviste denne udlægning. Der fandtes ikke en sådan aftale. For 15 år siden havde man forsøgt sig med et sådan aftale, som dog aldrig var blevet undertegnet. Samarbejdet herom med Libanon og Jordan foregik derfor uden en formel ramme.

Man lykkedes nu mere og med at udsende **udlandspalæstinensere** (bosat i ikke-palæstinensiske områder), mest til Libanon men også i få tilfælde til Jordan. I det tyske indenrigsministerium havde man dog konstateret, at udlandspalæstinensere, som var i besiddelse af pas fra Jordan eller Libanon, principielt besad forudsætningerne for at kunne indrejse i disse lande uden videre. De palæstinensiske myndigheder i Ramallah var indforstået hermed.

I Tyskland er der pt. 6.000 personer i udrejseposition (*ausreisepflichtig*) til Libanon. De sidste tre år er der udsendt følgende antal personer til Libanon: 9 (2016), 27 (2017) og 23 (januar til dato i 2018). Udsendelserne er koncentreret om personer, der har begået alvorlig kriminalitet eller er kategoriseret som såkaldte islamistiske trussels-

personer. Det var dog et ønske i indenrigsministeriet om på sigt at kunne udsende alle personer i udrejseposition.

Udsendelser til **Vestbredden** havde længe været stort set umuligt, men man fornemmede nu en større villighed og positive signaler fra de palæstinensiske myndigheder i Ramallah, som blev orienteret om de konkrete tilbagesendelser. Ruten var via Allenby grænsen i Jordandalen fra Amman. Der var tale om en særdeles kompliceret procedure herunder med grundige check ved de israelske myndigheder, hvorfor man p.t. kun udsendte ca. 1 person/måned.

For udsendelser til **Gaza** var det småt med løsninger. Eneste option var via Ægypten, som man havde indledt drøftelser med. Grænseovergangen i Rafah havde vist sig som en uberegnelig faktor, men fra og med ramadanen i år havde overgangen igen været åben. Her lå en chance for at kunne benytte denne vej til udsendelser i en ikke-nær fremtid omend der var en række udfordringer hermed herunder bl.a. med sikkerheden på Sinai.

Med de ovenfor beskrevne procedurer så man få chancer for at kunne forbedre udsendelsesraten. Der var derfor stor interesse for at høre om andre landes herunder Danmarks erfaringer med deres tilbagesendelsesprocedurer og eventuelle samarbejdsaftaler.”

Den Danske Ambassade i Wien har på baggrund af kontakt med de østrigske myndigheder oplyst følgende:

”Østrig gennemfører principielt også tvangsmæssige udsendelser af statsløse udlændinge til deres respektive hjemland, såfremt de nationale og internationale forudsætninger og retslige bestemmelser er opfyldt, og foranstaltningen også de facto er gennemførlig (f.eks. forhåndenværende rejsedokumenter).”

Inger Støjberg

/

Frederik Gammeltoft